

Straks duizenden huizen verwarmd met restwarmte van Chemelot?

‘Er moeten nu knopen worden doorgesnakt’

DDL 03-01-2020 om 18:57 door Peter Bruijns

Er wordt nu gekeken of HGN kan uitbreiden naar de Maasvallei, grofweg het gebied tussen Maastricht en Echt-Susteren Afbeelding: Mitchell Giebels

Spannende weken voor Het Groene Net (HGN), het netwerk dat met restwarmte van Chemelot duizenden huizen en honderden kantoren gaat verwarmen. De eigenaars en de provincie staan voor cruciale keuzes: investeren of afhaken.

Sittard-Geleen, Beek en Stein kunnen koploper worden in Nederland met het verminderen van CO2-uitstoot. Als Het Groene Net straks optimaal werkt kan 26 miljoen kuub aardgas per jaar worden bespaard. Dan scheelt 47.000 ton broeikasgassen, zegt Ruud Guyt, oud-wethouder in Sittard-Geleen en commissaris van HGN. Guyt is voorzitter van de samenwerking tussen investeerder Ennatuurlijk, energiebedrijf Enpuls, de provincie en het overheidsbedrijf Mijnstreekwarmte.

Ruud Guyt Foto: MCM productions

Hoe wil HGN die reductie bereiken?

Tot nu toe is HGN nog kleinschalig bezig. Het bedrijf levert heet water aan 675 woningen en 30 bedrijven. De hitte komt uit de Biomassacentrale Sittard (BES). Dat is mooi om ervaring op te doen, maar het echte grote werk staat nu voor de deur: de overtollige warmte van industrieterrein Chemelot aftappen en naar de wijken en dorpen in de omgeving leiden. De fabriek op Chemelot die de warmte gaat leveren is naftakraker Olefins 4 van chemiereus Sabic. Die maakt chemische grondstoffen, waarbij veel hitte vrijkomt, die nu gewoon in de lucht verdwijnt. Toen de fabriek deze herfst stillag vanwege onderhoud, werd de koppeling voor het warmtenet aangebracht.

En wat is de volgende stap?

Nu die koppeling er is, moet nog de definitieve beslissing worden genomen om het netwerk naar de omliggende wijken en dorpen aan te leggen. HGN wil 8.500 huishoudens en 50 kantoren en bedrijven aansluiten. Dat staat gelijk aan ongeveer 29.000 woningen, zegt Guyt. Het gaat om een investering van circa 50 miljoen, een bedrag dat niet snel wordt terugverdiend.

Wie gaat dat betalen?

Het is spannend of de aandeelhouders bereid en in staat zijn om dat bedrag bij elkaar te leggen. De helft van de aandelen HGN is in handen van Ennatuurlijk. Daar zit genoeg geld: 80 procent van Ennatuurlijk is van pensioenfonds PGM en 20 procent van Veolia. Guyt: „De investering is niet het probleem, maar er is wel zorg of het geld rendeert en terug kan komen.”

De lokale overheid, die de andere 50 procent heeft, zit aanzienlijk minder goed in de slappe was. Het gaat nu om Sittard-Geleen, en straks als ze worden aangesloten ook om Beek en Stein. Die gemeenten zien op tegen de toch wel erg forse investering. Ook de provincie is gevraagd mee te investeren. Bovendien wil Enpuls, de groene tak van netwerkbedrijf Enexis, een bijdrage leveren.

Komt de financiering wel rond?

Er ligt nu een haalbaarheidsonderzoek met de eindconclusie dat het bedrijfseconomisch en maatschappelijk verantwoord is om eerst een pijp naar Krawinkel en Geleen-Zuid te trekken en vervolgens Beek en Stein-Elsloo aan te sluiten. Guyt: „Je knipt de investeringen zo veel mogelijk op. Stap voor stap. Dat is om het behapbaar te houden. Als je alles ineens op de schop neemt zijn de risico's te groot. Dat kunnen de partijen nu niet dragen.”

Willen de inwoners wel graag een aansluiting op Het Groene Net?

Guyt: „Toen de mensen de kolenkit konden vervangen door aardgas waren ze blij vanwege het grote gemak. Nu vragen mensen zich af wat ze beter worden van Het Groene Net. Ze zijn misschien heel tevreden met hun cv-keteltje. We gaan er van uit dat 80 procent van de grootverbruikers, zoals corporaties, zorginstellingen, en overheidsgebouwen aangesloten wordt. Van de zakelijke bedrijven zal zo'n 40 procent ja zeggen en van de particulieren de helft. Mensen kunnen het uit maatschappelijke betrokkenheid doen, maar er is geen wet die hen daartoe dwingt.”

'Half Nederland aan warmtenet'

Zo'n 5 procent van alle woningen in Nederland is aangesloten op een warmtenet. In de energietransitie zijn de verwachtingen voor warmtenetten hoog: in 2050 zou de helft van de Nederlandse wijken een warmtenet kunnen hebben. Er is wel discussie over de restwarmte van fabrieken die op fossiele energie draaien.

Hoe wil HGN de mensen over de streep trekken?

Guyt hoopt dat de provincie de aansluitkosten voor burgers wil voorschieten. Het gaat om ongeveer 3.000 euro per woning. „Dat is een fors bedrag voor veel mensen. Als de overheid ze met een lening over die drempel kan helpen, komen we een heel eind. Mensen moeten beseffen dat een aansluiting op het hete water van HGN uiteindelijk veel goedkoper is dan je complete huis isoleren, vloerverwarming aanleggen en een warmtepomp aanschaffen. Dan heb je het al snel over 40.000 à 50.000 euro.”

Waarom is er haast geboden bij het besluit om het warmtenet uit te breiden?

Guyt: „Als we een jaartje wachten zijn de omstandigheden niet meer dezelfde. In Geleen-Zuid wordt bijvoorbeeld het grote nieuwe zorgcentrum Glana gebouwd. Die willen wel een aansluiting op het Groene Net, maar als we niet snel kunnen leveren, kiezen ze toch voor een andere oplossing. Als we zodoende een heel grote klant missen in onze exploitatie wordt het lastig. Zo blijf je achter jezelf aanhollen. De wereld houdt niet op met draaien als het niet gebeurt, maar dan missen we een geweldige kans en zullen we iets heel anders moeten doen om de CO2-reductie te realiseren.”

Wat zijn de grootste risico's dat het project mislukt?

Een van de grootste risico's is dat de Naftakraker van Sabic wegvalt. „De kans dat het zich voordoet is heel klein, maar als het gebeurt, dan kan HGN dat niet dragen. Sabic kan en wil niks garanderen: het leveren van hitte is geen kernactiviteit. We gaan de provincie vragen dat risico af te dekken met een garantstelling.”

Hoe groot kan HGN worden?

Er wordt nu gekeken of HGN kan uitbreiden naar de Maasvallei, grofweg het gebied tussen Maastricht en Echt-Susteren. Guyt: „In principe zijn we daartoe in staat. Naarmate je verder van de bron afkomt, ga je wel steeds meer betalen voor transport. Dat vergt substantieel hogere investeringen. Hoewel de pijp naar Maastricht iets voor de lange termijn is, zullen we in 2020 al moeten bedenken of het doorgaat, omdat we bij de aanleg van de pijp richting Beek al de vraag moet beantwoorden hoe dik hij moet zijn. Dan gaat het over tientallen miljoen euro's, alleen al voor het warmtetransport.”

Wat is eigenlijk het verschil tussen HGN en Mijnwater in Parkstad?

Iedereen kijkt begerig naar Het Groene Net, omdat het met water van 80 à 90 graden Celsius werkt. We kunnen ieder gebouw aansluiten zonder veel technische aanpassingen of apparaten. Het Mijwaternetwerk in Parkstad pompt water van 28 graden Celsius naar boven. Die oplossing werkt alleen als je de woning zwaar isoleert, ventileert en een warmtepomp toevoegt. Dan kom je dus op minimaal 40-50.000 euro uit.”

Dan lijkt HGN meer voordelen te bieden.

Guyt: „Met weinig aanpassingen wordt een woning veel duurzamer. Er is enorm veel restenergie beschikbaar op Chemelot maar de ontsluitingsmogelijkheden op korte termijn zijn beperkt. Partijen moeten in het eerste kwartaal knopen doorhakken. Er is nog nooit zoveel over duurzaamheid gesproken maar er is een enorm risico dat iedereen op de ander zit te wachten. Letterlijk lijkt het of iedereen op zijn eigen handen zit. Maar die moet je laten wapperen. Wacht niet op het Rijk, dan zijn we zomaar een of twee jaar kwijt. Alle doelen die we als samenleving gesteld hebben lopen per definitie al uit. Doe in ieder geval wat je kunt doen.”

En als de financiering niet lukt?

„Als het hier niet lukt zou ik niet weten waar dan wel. Het is een feit dat de fabrieken onder gunstige omstandigheden ontsloten kunnen worden en we de warmte prima in de omgeving kunnen afzetten. HGN heeft enorme potenties, maar het vraagt lef, lenigheid en ausdauer.”

Ook in 2021 subsidie op isolatie → SEEH wordt ISDE

Ook in 2021 kunnen woningeigenaren weer subsidie op isolatie ontvangen, maar deze worden in 2021 niet langer gesubsidieerd vanuit de SEEH-regeling. De nieuwe naam van de verbrede subsidieregeling wordt ‘Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing’, oftewel “ISDE”. Vanaf 4 januari kunt u gebruik maken van de ISDE subsidie regeling! Nieuw bij de ISDE subsidie regeling:

- Er geldt als voorwaarde voor de regeling dat er twee besparende maatregelen genomen worden. Dit kunnen 2 isolatiemaatregelen zijn, maar ook een combinatie van 1 isolatiemaatregel met de aanschaf van een warmtepomp is toegestaan. De maatregelen hoeven dus geen twee isolatiemaatregelen meer te zijn.
- Het minimaal te isoleren oppervlak is voor alle woningtypen gelijk. Voor een aantal woningtypen geldt daardoor een verlaging van het aantal minimaal te isoleren vierkante meters.
- Het maximale subsidiebedrag is vervangen door een maximale oppervlakte per maatregel waar subsidie voor is aan te vragen (zie het overzicht op deze pagina)